

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Nosaltres constituïm el vertader partit conservador, que no venim aquí a satisfer passions [...]; nosaltres venim aquí posseïts, com ho han d'estar des del seu punt de vista els vertaders polítics, que la política és l'art d'aplicar en cada època de la Història aquella part de l'ideal que les circumstàncies fan possible; nosaltres venim abans que res amb la realitat; nosaltres no hem de fer ni pretendre tot el que voldríem, sinó tot el que en aquest instant es pugui aplicar [...] per a l'engrandiment de la nació; i per sobre de tot això, abans i sobre tot això, hi ha d'haver, hi ha, per a nosaltres, una idea que domina: la idea que és necessari defensar contra tot el que calgui la Monarquia, i alçar-la, i engrandir-la, ja que és la base de les nostres institucions i de la integritat nacional, i fer-ne alhora el fonament dels nostres costums i de la nostra legislació. Aquest és el fonament primordial que hem d'atendre [...].

Doneu-me una Monarquia tan robusta como l'anglesa, no discutida per ningú, i la Monarquia podrà donar tantes llibertats com la més democràtica República [...]. Entenc, doncs, la Monarquia com la base de la llibertat, i com la base entre nosaltres de totes les conquestes de la civilització moderna. [...]

Discurs de Cánovas del Castillo, 19 de maig de 1884

1. Identifiqueu les idees més importants del text i situeu-lo en el seu context històric.
[1 punt]
2. Exposeu les característiques fonamentals dels dos partits dinàstics que es van alternar en el govern espanyol durant la primera fase de la Restauració (1874-1898). [1,5 punts]
3. Resumiu les característiques fonamentals de la Constitució de 1876 i exposeu els fets polítics més importants ocorreguts durant la primera fase de la Restauració (1874-1898). [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions.

SECTORS ECONÒMICS I PRINCIPALS EMPRESES INDUSTRIALS A PRINCIPI DELS ANYS SETANTA

Jesús MESTRE i CAMPI, *Atlas de la transició*, Barcelona, 1997

1. Descriviu la informació que proporciona el mapa i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Identifiqueu la localització de la indústria automobilística i indiqueu la seva vinculació amb empreses estrangeres. Situeu la indústria petroquímica, les refineries de petroli i les primeres centrals nuclears espanyoles. [1,5 punts]
3. Exposeu les característiques principals de l'evolució econòmica d'Espanya en el període 1959-1975. [2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

La guerra que continua assolant gran part d'Espanya no és [...] una contesa de caràcter polític en el sentit estricte de la paraula. No es lluita per la República [...] ni ha estat el mòbil de la guerra la solució d'una qüestió dinàstica [...]. Aquesta cruentíssima guerra és, en el fons, una guerra de principis, de doctrines, d'un concepte de la vida i del fet social contra un altre. És la guerra que fa l'esperit cristià i espanyol contra un altre esperit, si és que se'n pot dir esperit, que vol fondre tot allò que és humà [...] en el motlle del materialisme marxista [...].

És que la Religió i la Pàtria [...] estaven en greu perill [...]. Per això, la reacció va ser més viva on es conservava més bé l'esperit de religió i de pàtria. I per això va aconseguir aquest moviment el matís religiós que s'ha manifestat en els campaments de les nostres milícies, en les ensenyes sagrades que ostenten els combatents i en l'explosió d'entusiasme religiós de les multituds de rereguarda.

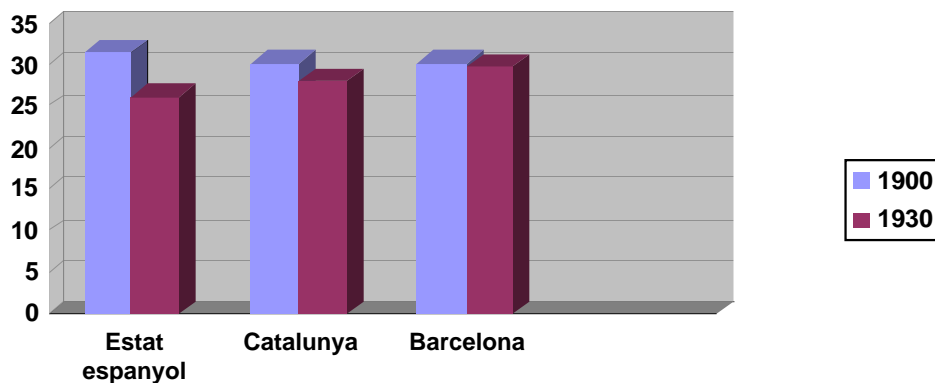
Cardenal Isidro GOMÁ TOMÁS, *Por Dios y por España*, Barcelona, 1940

1. Resumiu les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Indiqueu els motius del suport de bona part de l'Església Catòlica al bàndol franquista durant la Guerra Civil. [1,5 punts]
3. Descriviu les característiques de l'organització política i social, així com de les mentalitats dominants, en cada un dels dos bàndols enfrontats en la guerra. [2,5 punts]

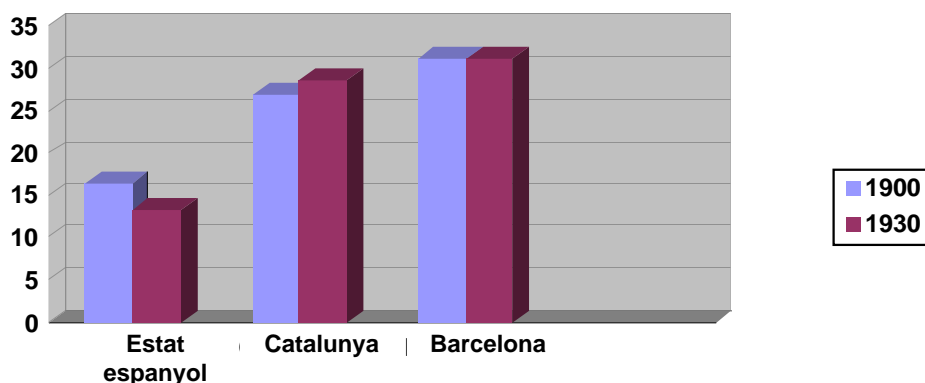
Exercici 2

Observeu els gràfics següents i responeu a les qüestions.

**PERCENTATGE DE DONES OCUPADES AL SECTOR SERVEIS
EN EL CONJUNT DE TREBALLADORS**

**PERCENTATGE DE DONES OCUPADES A LA INDÚSTRIA
EN EL CONJUNT DE TREBALLADORS**

Font: Mary NASH i Cristina BORDERÍAS, *La presència de la dona*

1. Descriviu la informació que proporcionen els gràfics i situeu-los en el seu context històric. [1 punt]
2. Exposeu els motius que expliquen les diferències entre sectors i entre l'Estat espanyol i Catalunya en els percentatges d'ocupació de la dona i descriviu de quina manera afecta a la societat espanyola i catalana el progressiu procés d'incorporació de la dona al mercat laboral, així com les condicions en què es realitza aquesta incorporació. [1,5 punts]
3. Expliqueu, a grans trets, les característiques del procés de desenvolupament industrial dels primers trenta anys del segle XX. [2,5 punts]

SÈRIE 5

PAU. LOGSE. Curs 2002-2003

HISTÒRIA

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

PREÀMBUL

La Nació espanyola, amb el desig d'establir la justícia, la llibertat i la seguretat i de promoure el bé de tots els qui la integren, en ús de la seva sobirania, proclama la voluntat de:

Garantir la convivència democràtica dins la Constitució i les lleis de conformitat amb un ordre econòmic i social just.

Consolidar un Estat de Dret que asseguri l'imperi de la llei com a expressió de la voluntat popular.

Protegir tots els espanyols i els pobles d'Espanya en l'exercici dels drets humans, les seves cultures i tradicions, llengües i institucions.

Promoure el progrés de la cultura i de l'economia per tal d'assegurar a tothom una qualitat de vida digna.

Establir una societat democràtica avançada, i

Col·laborar a l'enfortiment d'unes relacions pacífiques i de cooperació eficaç entre tots els pobles de la Terra.

En conseqüència, les Corts aproven i el poble espanyol ratifica la següent

CONSTITUCIÓ

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1.1. Espanya es constitueix en un Estat social i democràtic de Dret, que propugna com a valors superiors del seu ordenament jurídic la llibertat, la justícia, la igualtat i el pluralisme polític.

2. La sobirania nacional resideix en el poble espanyol, del qual emanen els poders de l'Estat.

3. La forma política de l'Estat espanyol és la Monarquia parlamentària.

Article 2. La Constitució es fonamenta en la indissoluble unitat de la Nació espanyola, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols, i reconeix i garanteix el dret a l'autonomia de les nacionalitats i de les regions que la integren i la solidaritat entre totes elles.

Article 3.1. El castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat. Tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret d'usar-la.

2. Les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives Comunitats Autònomes d'acord amb els seus Estatuts.

3. La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció.

Constitució espanyola de 1978

1. Identifiqueu les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Definiu les expressions *Estat de Dret* i *sobirania nacional*. Exposeu breument a continuació de quina manera es va aconseguir fer compatible el manteniment de l'expressió *nació espanyola* que proclama la Constitució amb l'existència de les nacionalitats i regions. [1,5 punts]
3. Expliqueu els trets fonamentals de la transició espanyola a la democràcia de 1976 a 1982. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu les dades següents i responeu a les qüestions.

**EVOLUCIÓ DEL SALARIS DE LA INDÚSTRIA TÈXIL COTONERA
DE CATALUNYA I DELS PREUS DE LA FARINA
(1849: ÍNDEX 100)**

Any	Salariis	Preus de la farina
1849	100	100
1850	99,4	98,5
1851	98,1	103,4
1852	106,7	106,7
1853	96,5	91,7
1854	97,6	144,2
1855	97,7	149,7
1856	96,2	162,6
1857	97,3	166,7
1858	90,1	122,4
1859	89,7	132,6
1860	90	133,2
1861	90	136
1862	88,7	133,2

Font: Jordi MALUQUER DE MOTES, «Sobre la Barcelona obrera del segle XIX», 1974

1. Descriviu les informacions que proporcionen aquestes dades i situeu-les en el seu context històric. Què vol dir *índex 100*? [1,5 punts]
2. Exposeu les condicions de vida i de treball de la classe obrera catalana durant el segle XIX. [1,5 punts]
3. Expliqueu l'evolució del moviment obrer a Catalunya des dels seus orígens fins a 1874. [2 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

ELS FETS DE PRATS DE MOLLÓ

Dos segles d'esclavatge, d'humiliació i d'oprobri no han pogut matar la veu de la nostra ànima. Ens han pogut sotmetre els nostres cossos per la força de les armes i arrabassar-nos així les nostres llibertats; ens han pogut fer abaixar el cap sota el seu jou i fins treballar per a l'opressor, però no hem oblidat mai la veu interior de la nostra rebel·lió ni de fer-la sentir als altres com a protesta i invocació del nostre dret. [...]

A les armes, catalans! Darrere nostre hi tenim una generació que ens mira i vetlla per nosaltres, i davant, una generació que ens espera!

Catalans! No podeu imaginar-vos amb quina alegria més pura us adreço avui aquesta crida. [...]

Contra la monarquia i contra aquest rei opressor que, encara no fa gaire temps, ens recordava que era el descendent de Felip V. [...]

Contra la dictadura militar, la més repugnant de totes les dictadures per la seva mateixa concepció, que ens ha ofès íntimament amb la profanació de les nostres coses més sagrades.

Contra la guerra del Marroc, aquesta guerra tan injusta i tan tràgica que persisteix, encara que sigui negada pels comunicats oficials.

Contra la injustícia social i els privilegis de classe.

Per la llibertat de Catalunya i el dret a governar-nos nosaltres mateixos, conscients de la nostra personalitat i de la nostra voluntat ferma i decidida, convençuts que Catalunya és capaç de governar-se a si mateixa i posseeix suficients recursos econòmics per a viure lliurement. [...]

Per la dignitat i millorament de la vida del proletariat, mitjançant reformes socials i la llei de protecció del treball i dels obrers. [...]

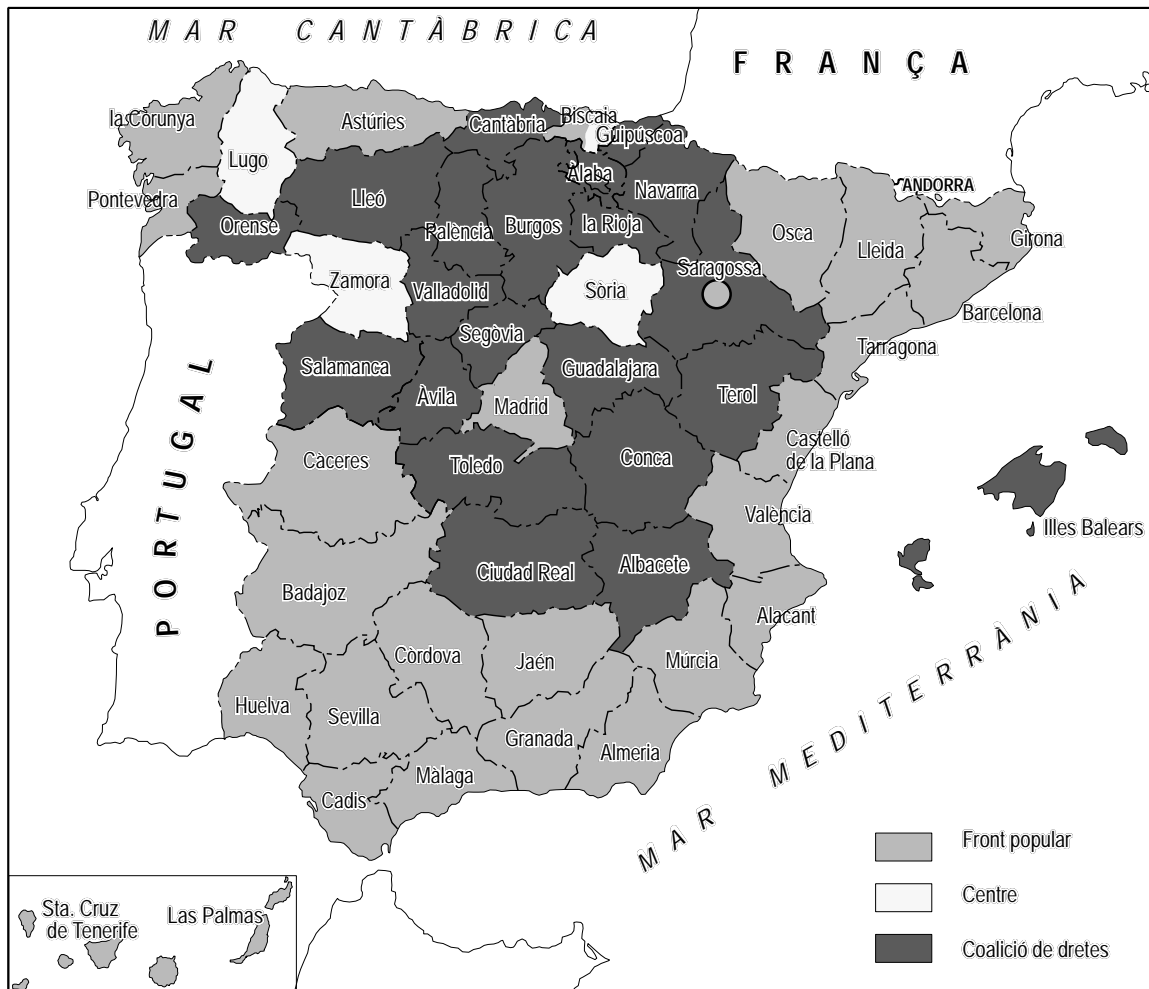
Francesc MACIÀ, *Proclama*, 1926

1. Resumi les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Expliqueu la política de la Dictadura de Primo de Rivera a Catalunya i la reacció de les organitzacions socials i polítiques catalanes enfront d'aquesta política. [1,5 punts]
3. Exposeu alguns fets fonamentals del catalanisme polític durant el període 1902-1923, fent especial esment de la Solidaritat Catalana, de la Mancomunitat i de l'Assemblea de Parlamentaris. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions.

RESULTATS ELECTORALS DEL FEBRER DE 1936

1. Descriuiu la informació que aporta el mapa i situeu-la en el seu context històric. [1 punt]
2. Les eleccions del febrer de 1936 marquen un procés de recuperació dels principis del bienni reformista (1931-1933). Indiqueu quins van ser els principis fonamentals de la campanya electoral de les esquerres el febrer de 1936, enumereu quins van ser els projectes que es van recuperar del primer bienni i exposeu els motius que expliquen la derogació entre 1933 i 1936 de les reformes més progressistes realitzades anteriorment. [2 punts]
3. Exposeu les característiques polítiques i socials, a Espanya i a Catalunya, dels mesos que separen les eleccions del febrer de 1936 fins a l'inici de la Guerra Civil. Resumiu les causes principals de la Guerra Civil espanyola. [2 punts]